

27 februari 2023
DVDW/MVE/2023.521

Jaarverslag 2022

1. Inleiding

Het jaar 2022 zal de komende tientallen jaren worden herinnerd worden als het jaar van de even misdadige als brute inval van de Russische Federatie in Oekraïne.

Zeker, het was ook het jaar waarin, althans in de Tweede Kamer, de besluitvorming over de Wet toekomst pensioenen (Wtp) werd afgerond.

Ook het jaar trouwens dat met een onwaarschijnlijke hoge inflatie werd afgesloten.

En ja, de rente ging omhoog waardoor indexatie van de pensioenen in opbouw en in uitkering sinds lange jaren weer mogelijk was. Dat nam echter niet weg dat het koopkrachtverlies in de zogenaamde 'tweede pijler' voor de meeste gepensioneerden verder toenam.

Waar seniorenorganisaties een ruziereputatie hebben, werd dat dit jaar gelogenstraft door de vorming van de Seniorencoalitie bestaande uit de Koepel Gepensioneerden, KBO-PCOB, ANBO en NOOM. Dit is een invulling van de ambitie van de Koepel Gepensioneerden om een voortrekker in de samenwerking tussen seniorenorganisaties te willen zijn.

En over corona hebben we het niet meer.

2. Koepel Gepensioneerden

In de discussies in het pensioendebat is de Koepel, ook binnen het verband van de Seniorencoalitie, de smaakmaker.

Bij het handelen van de Koepel zijn onze kernwaarden het uitgangspunt:

Samen Betrokken Paraat Doelgericht Toegankelijk

2.1 Bestuur

Bij de aanvang van het verslagjaar bestond het bestuur uit 6 personen, aan het eind weer uit 7.

Er was een vacature ontstaan door het vertrek van KBO-Brabant uit de Koepel waardoor de afgevaardigde van KBO-Brabant, Noud van Vught, zijn zetel moest opgeven. In de loop van het jaar vertrok ook Dick Bode, belast met de portefeuille Verenigingszaken.

In hun vervanging kon worden voorzien door de benoeming van Han Kooy die Verenigingszaken voor zijn rekening ging nemen en Han van Manen die portefeuillehouder Juridische Zaken werd.

Beide benoemingen werden in de Algemene Vergadering van maart 2022 goedgekeurd.

Ultimo 2022 bestond het bestuur uit de volgende personen:

- John Kerstens   voorzitter
- Jaap van der Spek   vice voorzitter; portefeuillehouder communicatie
- Dick van der Windt   secretaris
- Henk Lukkezen   penningmeester
- Han Kooy   verenigingszaken
- Han van Manen   juridische zaken
- Fred Steenwinkel   bestuurslid op voordracht van FASv

2.3 Commissies

Het bestuur van de Koepel wordt bijgestaan door 5 commissies die qua positie te vergelijken zijn met stafafdelingen in organisaties.

- Commissie Pensioenen
Deze commissie heeft in het achterliggende jaar bergen werk verzet in het kader van de Wtp. Zij was ook intensief betrokken bij de organisatie en inhoud van de twee voorlichtingsdagen die de Koepel voor haar lidverenigingen organiseerde.
In de loop van het jaar traden drie nieuwe leden toe nl. Emiel Stolp, Jelle Mensonides en Ruud Leyendekker. Afscheid werd genomen van Gidy Koopmans, die samen met Jos Berkemeijer het voorzitterschap van de commissie deelde.
- Commissie Zorg, Welzijn & Wonen
Met het uittreden van KBO-Brabant nam een aantal leden afscheid van de commissie. Gaandeweg het jaar is de commissie weer op sterkte gekomen en heeft men uit haar midden een voorzitter voorgedragen: John Schröer. Het bestuur heeft de voordracht gehonoreerd.
- Commissie Koopkracht en Inkomen
Er is een intensieve samenwerking met de Pensioencommissie omdat er veel raakvlakken zijn.
In de loop van het verslagjaar vertrokken Ruud van der Ven en Willem van Someren Gréve; in een van de vacatures kon worden voorzien door het aantreden van Bert Faber.

Vanuit de commissie werd stevig bijgedragen aan de lobby die de Koepel (met haar collega-organisaties in de Seniorencoalitie) voerde om de koppeling van de AOW aan het wettelijk minimumloon in stand te houden, zodat de voorziene verhoging van dat laatste

ook doorwerkt naar de AOW-uitkering.

- Commissie Internationaal
Het belang van deze commissie wordt niet uitgedrukt in de omvang ervan: één persoon nl. Regine Matthijsen. Een rol die zij al vele jaren met verve vervult. Het ligt in de lijn van verwachting dat zij in de loop van komend jaar in verband met persoonlijke omstandigheden haar taken gaat overdragen aan Han Kooy.
- Commissie Communicatie
Deze commissie is onze stem naar binnen o.a. via de Nieuwsbrieven maar ook en vooral onze stem naar buiten. In goed overleg heeft Jaap van der Spek zijn functie als voorzitter overgedragen aan Rinze Braaksma. Bovendien werd de commissie aan het eind van het jaar versterkt met twee nieuwe leden t.w. Hella Liefthing en Arjen Schat.

2.3 Platforms en Regio's

Het aantal regio's is gelijk gebleven nl. 3 t.w. West I (Amsterdam en omstreken) met 13 leden, West II (Rotterdam e.o.) met 9 leden en Zuid met 10 leden.

Ook het aantal platforms is gelijk gebleven nl. 5, zij het dat 1 platform werd opgeheven: (semi)Overheidsinstellingen en een nieuw kon worden toegevoegd: Bedrijfstakpensioenfondsen.

De volgende platforms zijn actief:

• Verzekerde regelingen	7 leden
• Dochters Internationale ondernemingen/Handel-Nijverheid-Industrie	17 leden
• Financiële instellingen	7 leden
• Gesloten fondsen	8 leden
• Bedrijfstakpensioenfondsen	13 leden

De door het bestuur beoogde kruisbestuiving tussen regio's en platforms heeft nog niet plaatsgevonden. Dat blijft een punt van aandacht.

3. Lidverenigingen

Aan het eind van het verslagjaar telde de Koepel Gepensioneerden 78 lidverenigingen (in '21 83) die gezamenlijk 153.528 leden vertegenwoordigen (in '21. 277.000 inclusief KBO-Brabant).

In het verslagjaar hebben 2 verenigingen opgezegd en 2 zijn gefuseerd tot een. Meer verheugend is het feit dat in '22 een vereniging lid is geworden met in totaal 655 leden.

In het afgelopen jaar hebben zich zo'n 50 individuele personen gemeld die lid wilden worden van de Koepel. Veruit de meeste hunner konden bij één van de verenigingen worden ondergebracht. Waar dat niet lukte bleek FASv hen te kunnen opvangen.

Ook wordt de Koepel meer en meer geconfronteerd met seniorenverenigingen met een verschillende herkomst die lid willen worden. Deze verenigingen passen qua profiel beter bij FASv dan bij de Koepel. Deze verenigingen werden dan ook naar FASv doorverwezen.

4. Seniorencolitie

Gaandeweg het verslagjaar intensiverde de samenwerking en afstemming, aangejaagd door de urgentie van wetgevingsproces van de Wtp, tussen KBO-PCOB, ANBO, NOOM en de Koepel uitmondend in de Seniorencolitie.

De Seniorencolitie speelde van meet af aan een herkenbare rol in de parlementaire discussie.

In het verslagjaar was in belangrijke mate sprake van een one-issue samenwerking: Wtp. De vraag die voorligt is of het ook kan uitgroeien tot een multi-issue samenwerking. Daar worden inmiddels de eerste stappen in gezet.

5. Wtp: het nieuwe pensioenstelsel

Als er één binnenlands onderwerp is geweest dat de discussie in de politiek, in de media en de borreltafels heeft beheerst: het nieuwe pensioenstelsel!

Op andere plaatsen in dit verslag is er al gewag van gemaakt, ook wij, de Koepel, de Seniorencolitie, hebben onze bijdrage daaraan geleverd.

Het bestuur heeft getracht de leden zo goed mogelijk in dit proces mee te nemen: via de Nieuwsbrieven, in de Algemene Vergaderingen, twee voorlichtingsdagen en één speciale Algemene Vergadering waarin de inzet en de strategie werd besproken. De Algemene Vergadering stemde in met de gepresenteerde aanpak.

Kort samengevat komt deze neer op: Nee, tenzij...

- helderheid over de invaarregels en vooral faire regels
- verbetering van de governance voor de gepensioneerden zowel tijdens als na de transitie
- uitzicht op een koopkrachtig pensioen

Mede dankzij onze inzet (via lobby, acties en publiciteit) werd onder meer een hoorrecht voor verenigingen van gepensioneerden geïntroduceerd en in de wet verankerd. Bovendien werd een versoepeling van de grenzen waarboven kan worden geïndexeerd gerealiseerd, geldend tot de datum van invoering van de Wtp vermoedelijk 1 juli '23. Het geheel overziend is (nog) niet gerealiseerd wat ons voor ogen stond, maar de wedstrijd is nog niet helemaal voorbij want de Eerste Kamer moet de wet nog behandelen.

Een aparte vermelding verdient de positie van de gesloten fondsen. Ook die fondsen moeten kunnen kiezen voor het nieuwe stelsel en niet verplicht worden in het huidige FTK te blijven. Het gesprek hierover met het ministerie wordt dit jaar voortgezet. Uitgangspunt is dat speciaal voor gesloten fondsen een Handreiking tot stand komt, die ook gesloten fondsen de mogelijkheid moet bieden te kiezen tussen wel en niet invaren.

6. Algemene Vergaderingen

Ook dit jaar zijn er 4 Algemene Vergaderingen (AV) gehouden. Inmiddels zijn dat hybride vergaderingen.

Naast de AV's zijn er dit jaar 2 scholingsdagen georganiseerd over het nieuwe stelsel en het hoorrecht. Voor beide bijeenkomsten was grote belangstelling: 125 deelnemers (80 fysiek en 45 via zoom) aan de eerste en 137 deelnemers (101 fysiek en 36 via zoom) aan de tweede.

In de reguliere AV's werd veel aandacht geschonken aan de Wtp. Zoals al eerder aangestipt werd op 13 april 2022 zelfs een aparte vergadering besteed aan de line of flight.

In de septembervergadering trad oud-directeur van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW), Peter Borgdorff, op als gastspreker over het hoorrecht.

De december AV kende een gevarieerd beeld met een instructief optreden van Cees van Tiggelen over nieuwe betalingsmogelijkheden.

Het Jaarplan 2023 en de begroting werden beide goedgekeurd.

7. Resultaten

Bij de beoordeling van de resultaten is het goed om in het oog te houden dat bij de Koepel sprake is van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatverplichting. Immers, wij beslissen bijvoorbeeld niet over een wet!

In ieder geval is bereikt dat er erkend wordt dat de senioren een eigen positie hebben en niet worden vertegenwoordigd door de vakbonden. Deze opvatting wordt ook omarmd door de nieuwe voorzitter van de SER, Kim Putters.

Een ander mooi resultaat is de versoepeling van de indexatiegrenzen waardoor in het verslagjaar weer indexaties konden plaatsvinden.

Dankzij de eerder genoemde lobby is gerealiseerd dat de forse verhoging van het wettelijk minimumloon ook doorwerkt in een extra verhoging van de AOW. Discussie vindt nog plaats over het gegeven dat die verhoging lager is dan die van het minimumloon, omdat de zogenaamde Inkomensondersteuning AOW (IOAW) tegelijkertijd is verlaagd.

Ook afgelopen jaar slaagde de Koepel Gepensioneerden er weer in de pers te halen. Zo plaatste Trouw onder meer twee opiniestukken (over de foutieve beeldvorming over

---

senioren en de nieuwe Pensioenwet) en haalde de Koepel in het verband van de Seniorencoalitie twee keer de voorpagina van de Telegraaf.

8. Vooruitzichten

Ondanks het feit dat de Koepel Gepensioneerden uiteraard tot in de blessuretijd blijft lobbyen voor een betere Pensioenwet, is er een reële kans dat het huidige wetsvoorstel (met wat kleine wijzigingen) wordt aangenomen. Wellicht dat we de door sommigen gehoopte politieke aardverschuiving in de Provinciale Staten en de EK het draagvlak voor de Wtp wegslaat.

Daarom ook 'schakelt de Koepel door' en treft zij nu al de voorbereidingen om haar lidverenigingen een actieve rol te laten spelen rondom de besluitvorming die de komende jaren in en rond pensioenfondsen zal plaatsvinden. Zo is inmiddels een Handleiding Hoorrecht (met concrete handvatten) verschenen en wordt gewerkt aan een soortgelijke Handleiding Adviesrecht (voor verantwoordingsorganen). De scholingsdag over het hoorrecht van verenigingen van gepensioneerden die heeft plaats gevonden in november zal in 2023 worden gevolgd door tenminste twee andere scholingsdagen. Momenteel treft de Koepel bovendien de eerste voorbereidingen om een belangrijke rol te spelen bij de in de Tweede Kamer afgesproken monitoring van de nieuwe wet. De Koepel ziet zichzelf als dé organisatie die, vanuit het gezichtspunt van gepensioneerden, het eerst en best zicht heeft op wat fout gaat en goed.

Samen met haar collega-organisaties in de Seniorencoalitie is de Koepel inmiddels betrokken bij het door de minister van VWS geïnitieerde plan 'WOZO': Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen. Daardoor kan zij een actieve rol spelen bij het beïnvloeden van het beleid. Niet onbelangrijk voor senioren, nu er steeds meer zorgen zijn op het terrein van bijvoorbeeld wonen en zorg en Den Haag wel eens lijkt te denken dat die allemaal opgelost worden 'als senioren maar meer zelfredzaam zouden worden'.

Op alle dossiers die zich zullen aandienen is het een vertrouwenwekkende gedachte dat we daarbij steeds een beroep kunnen doen op ons secretariaat, onze commissies en andere vrijwilligers.

Dick van der Windt
Secretaris

Bijlage: chronologisch overzicht